

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kfv.I.35.493/2022/7.

A tanács tagjai: dr. Hajnal Péter a tanács elnöke,

Huszárné dr. Oláh Éva előadó bíró,

dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet bíró,

dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró,

dr. Heinemann Csilla bíró

A felperes: Felperes1 Cím2

A felperes képviselője: név ügyvéd Cím3

Az alperes: Alperes1 Cím1

Az alperes képviselője: név1 ügyvéd cím5

A per tárgya: köznevelési támogatási ügyben hozott közigazgatási határozat

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes 5. sorszám alatt

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Szegedi Törvényszék 7.K.700.516/2022/4. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Szegedi Törvényszék 7.K.700.516/2022/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A felek felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének összegét 20.000 (húszezer) – 20.000 (húszezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához a 2014. évben igényelt támogatások részletes feltételeiről szóló 34/2014. (IV. 4.) VM rendelet (a továbbiakban: Jogcímrendelet) alapján 2014. május 15. napján benyújtott támogatási kérelmének az elsőfokú hatóság helyt adott. A támogatási határozat alapján a jóváhagyott támogatási összeg 90 %-os mértékére vonatkozó felperesi kifizetési kérelem alapján 10.693.440 forint támogatási összeg kifizetését rendelte el.

[2] A felperes a fennmaradó 10 %-ra 2020. augusztus 31. napján nyújtott be kifizetési kérelmet. Az elsőfokú hatóság a vállalt kötelezettség teljesítésének vizsgálata során a rendelkezésre álló iratok, és a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztályának Szentesi Földhivatali Osztálya (a továbbiakban: Hivatal) megkeresésre adott válasza alapján megállapította, hogy a kérelemhez mellékelte termőföld betétlapon szereplő szám hrsz-ú, 0,13 ha területű, a szám1 hrsz-ú, 0,13 ha területű, a szám2 hrsz-ú, 0,06 ha területű, valamint a szám3 hrsz-ú, 0,19 ha területű külterületi szántó művelési ágú ingatlanok használatára a felperesnek van adásvételi szerződése, de földhasználati jogát nem jegyezték be a földhivatali nyilvántartásba. Mivel így felperes 2019. évben 0 EUME üzemméretet valósított meg a 4. évre vállalt 10,3 EUME üzemméret helyett, az elsőfokú hatóság elutasított a 10%-ra vonatkozó fizetési kérelmet, és a már igénybe vett 90% tekintetében a felperest jogosulatlanul igénybe vett támogatás jogcímén 10.693.440 forint visszafizetésére kötelezte.

[3] Az elsőfokú hatóság azt is megállapította, hogy a felperes nem teljesítette a Bsc szintű szakirányú végzettség megszerzésére irányuló kötelezettség vállalását, továbbá a gazdaságában három fő főállásban történő foglalkoztatásának kötelezettség vállalását. Tekintettel azonban arra, hogy a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához a 2014. évben igényelt támogatások részletes feltételeiről szóló 34/2014. (IV. 4.) VM rendelet (a továbbiakban: Jogcímrendelet) 12. § (12) bekezdése szerint az összes visszafizetési kötelezettség nem haladhatja meg a kiutalt támogatás mértékét, ezen megállapítások nem emelték a visszafizetési kötelezettség összegét.

[4] Alperes az EUJF/6/2022. iktatószámú határozatával helybenhagyta az elsőfokú döntést. Indokolása szerint a felperes által igénybe vett támogatással érintett ingatlanok szántók, így a mező-, és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Földforgalmi tv.) 5. § 17. pontja értelmében mező-, erdőgazdasági hasznosítású földnek minősülnek. A felperest az ingatlanok esetében bejelentési kötelezettség terhelte, amelynek nem tett eleget.

A kereseti kérelem és az alperes védirata

[5] A felperes elsődlegesen az üzemméret tekintetében kezdeményezett az alperes határozatával szemben bírósági jogorvoslatot. Előadta, a támogatással érintett területen ténylegesen mezőgazdasági művelést végez, amit tanúkkal tud igazolni. A tényleges művelésnek a nyilvántartásba vétellel szembeni relevanciája kapcsán hivatkozott a Kúria Kfv.IV.35.350/2012/5. számú ítéletére, továbbá a BH2013. 320. számú eseti döntésre.

[6] További álláspontja szerint a kiszabott igazgatási szankció felperes vétlenségére tekintettel aránytalan, illetve a meg nem felelés csekély mértéke miatt nem is lett volna alkalmazható. Hivatkozott a 1122/2009. EK rendelet preambuluma, a 640/2014/EU Bizottsági rendelet preambuluma, az arányosság elvének, az 1306/2013/EU Parlamenti és Tanácsi rendelet 64. cikkének megsértésére.

[7] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy felperes esetében nem igazgatási szankció alkalmazására, hanem jogosulatlan kifizetés visszafizetésére kötelezésre került sor. Ebben a kérdésben alperesnek nincs mérlegelési lehetősége.

Az elsőfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével elutasította a keresetet. Az üzemméretre nézve részletesen elbírált a felperes kereseti előadásait. A Jogcímrendelet rendelkezései mellett alkalmazta a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (Támogatási tv.), a Földforgalmi törvény, a földhasználati-nyilvántartás szabályairól szóló 356/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet (Fönyr.), a Földforgalmi törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CXXII. törvény (Fétv.) szabályait. Indokolása szerint a felperesnek a tényszerű gazdálkodáson túl azt is bizonyítania kell, hogy az igény alapjául szolgáló földterületeket jogszerűen használja, és ezt csak a földhasználati nyilvántartásba történő bejegyzés útján teheti meg. A Jogcímrendelet kifejezetten tartalmaz erre vonatkozó rendelkezést, tehát a támogatás feltétele a földhasználat bejelentése, a nyilvántartásba való szereplés. Az elsőfokú bíróság a földhasználati nyilvántartásba való bejelentés hiányában, mint sürgősséget utasította el a felperes tanú bizonyítási indítványait.

[9] A felperes által hivatkozott jogesetekben a fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtandó támogatások esetén a kifizetési kérelem megalapozottságának nem volt feltétele a földhasználati jogcím bejelentésre vonatkozó kötelezettség, ugyanakkor bizonyítania kellett, hogy a támogatással érintett földterületen ténylegesen gazdálkodik a kérelmező. A felperesi hivatkozásokat az elsőfokú bíróság emiatt nem tekintette irányadónak.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[10] Felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalra utasítását, másodlagosan az alperesi határozatnak a megsemmisítését és alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte. Előadta, hogy a Jogcímrendelet 4. § (1) bekezdés f) pontja csak abban az esetben teszi kötelezővé a földhasználatnak a földhasználati nyilvántartásba történő bejelentését, amennyiben azt jogszabály lehetővé teszi, azaz fennállnak a földhasználati nyilvántartásba vétel jogszabályi feltételei. Felperes azonban a földhasználati bejelentés során azt a tájékoztatást kapta a Hivataltól, hogy az adott ingatlan külterületi szántó művelési ágba van bejelentve, azonban több tulajdonosból álló földtelep szerves része, így nem lehet bejegyezni a földhasználatot.

[11] A földhasználat kapcsán két feltételnek kell megfelelni: az adott földterület jogszerű és igazolható jogcím alapján történő használatának, és tényleges mezőgazdasági tevékenység folytatásának. Felperes mindkét feltételnek megfelelt, a Kúria Kfv.35.455/2014/8. számú határozata analógiaként alkalmazható. A támogatások felhasználására vonatkozó uniós jogszabályi háttérrel ellentétes az a joggyakorlat, amely figyelmen kívül hagyja azt, hogy a támogatások megszerzésének központi kérdése nem az adott földhasználati nyilvántartásba való bejegyzése, hanem a földterület jogszerű és igazolható jogcím alapján történő használata. A többletfeltételt előíró tagállami norma nem lehet ellentétes az uniós joggal.

[12] Hivatkozással az 1306/2013/EU Parlamenti és Tanácsi rendelet 64. cikkére, amely megfeleltethető az 1122/2009/EK rendelet egyes szabályainak, előadta, hogy a teljes működési időszak rendben lezajlott, szabálytalanságot nem állapítottak meg, maga a másodfokú határozat is rögzíti, hogy a termelés ténye igazolt. A felperes esetében az EU szabályozás alapján is csekély mértékű a meg nem felelés, és sem az Európai Unió, sem a magyar költségvetés területén nem eredményezett sem erkölcsi, sem jogi, sem virtuális, sem tényleges kárt. A maga az EU szabályozás is azt írja elő, hogy a közösségi szankciókat a megállapított meg nem felelés súlyossága alapján kell besorolni. Nem vitatta, hogy az uniós támogatásoknál méltányosság nem alkalmazható, azonban az alperesnek az 1306/2013/EU Parlamenti és Tanácsi rendelet 64. cikk 2. bekezdés d) és e) pontja alapján, valamint a Kúria Kfv.35.350/2012/5. számú ítélete és a BH 2013.11.320. eseti döntés alapján kellett volna eljárni.

[13] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kezdeményezte. Hangsúlyozta, hogy a felperesnek minden olyan területre, amelyet az üzemméret számítása során majd el akart fogadtatni, tulajdonjogától függetlenül be kellett volna jelentkezni a földhasználati nyilvántartásba. A bejelentési kötelezettség elmulasztása nem a támogatási jogosultság megszüntetését vagy a támogatási összeg visszakövetelését vonja maga után, hanem az üzemméret számítása során figyelembe nem vehető területet eredményez.

[14] A perbeli támogatási jogcím a 2007-2013. időszakhoz tartozik. Az erre az időszakra irányadó 1698/2005/EK rendelet nem tartalmaz megállapításokat az igazgatási szankciók tekintetében. Felperes az 1306/2013/EU rendelet szerinti igazgatási szankciókra hivatkozott, de a tagállami jogszabályban meghatározott szankció nem igazgatási szankciónak, hanem az a 63. cikk (1) bekezdés szerinti jogkövetkezménynek minősül, tehát a támogatás odaítélésére vonatkozó feltétel nem teljesítése miatti támogatás megvonásának.

A Kúria döntése és jogi indokai

[15] A jogerős ítélet nem alkalmas a felülvizsgálati kérelem elbírálására.

[16] A Kúria a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. tv. (a továbbiakban: Kp.) 115.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 108.§ (1) bekezdésének, továbbá a Kp. 120.§ (5) bekezdésének megfelelően a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között, a rendelkezésre állt iratok és bizonyítékok alapján vizsgálhatta felül.

[17] Az elsőfokú peres iratok, a jogerős ítélet, a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem összevetése alapján a Kúria megállapította, hogy felperes keresetében jól elhatárolható, önálló indokokkal vitatta a szankció alkalmazhatóságát, alperes

védiratában erre nézve részletes előadást tett. Ugyanez állapítható meg a felülvizsgálati kérelem – ellenkérelem kapcsolatában. Az elsőfokú bíróság részletes indokokkal döntött a kereseti kérelem földnyilvántartáshoz kapcsolódó előadásairól, számot adott a felperes bizonyítási indítványának mellőzéséről, a hivatkozott eseti döntésekről, a szankció kérdésében azonban elmulasztotta a kereset elbírálását. Az elsőfokú bíróság rendelkezésének, indokolásának hiányában nincs a Kúria előtt a Kp. 115. § (1) bekezdésének megfelelő, a felülvizsgálat tárgyául szolgáló jogerős ítélet. Az elsőfokú bíróság nem merítette ki a kereseti kérelmet, eljárása nem felelt meg a Kp. 86. § (1) bekezdésének: Az ítéletben a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemről döntést kell hozni.

[18] Mindezekre tekintettel a Kúria a Kp. 121.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. Az új eljárás során az elsőfokú bíróságnak valamennyi kereseti kérelemről dönteni kell.

[19] Az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítására tekintettel a Kúria mellőzte a felülvizsgálati kérelem földhasználat bejegyzésére vonatkozó előadásainak érdemi vizsgálatát.

A döntés elvi tartalma

[20] *Az ítéletben a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemről dönteni kell.*

Záró rész

[22] A Kúria a Kp. 115.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 110.§ (3) bekezdésben írtakra figyelemmel csupán megállapította a felek részéről felmerült felülvizsgálati perköltség összegét, annak viseléséről az elsőfokú bíróság határoz az eljárást befejező új határozatában.

[23] A felülvizsgálati kérelmet a Kúria felperes indítványára tárgyaláson bírálta el.

[24] A végzés elleni felülvizsgálatot a Kp. 116. d) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. március 30.

dr. Hajnal Péter s.k.

a tanács elnöke

Huszárné dr. Oláh Éva s.k.

dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k.

bíró

előadó

bíró

s.k.

**dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit
dr. Heinemann Csilla s.k.**

bíró

bíró